

Grau en Antropologia Social i Cultural

GUIA DOCENT

Codi assignatura: 101243

**Nom assignatura: Antropologia dels Pobles
d'Espanya**

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	Antropologia dels Pobles d'Espanya
Codi	101243
Crèdits ECTS	6 ECTS
Curs i període en el que s'imparteix	3er. / primer semestre
Horari	(link a la pàgina web del centre o titulació)
Lloc on s'imparteix	Facultat o Escola (l'aula apareixerà als horaris)
Llengües	Català

Professor/a de contacte

Nom professor/a	Montserrat Clua i Fainé
Departament	Antropologia Social i Cultural
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B9-209
Telèfon (*)	93 586 83 18
e-mail	Montserrat.clua@uab.cat
Horari d'atenció	

2. Equip docent

Nom professor/a	Montserrat Clua i Fainé
Departament	Antropologia Social i Cultural
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B9-209
Telèfon (*)	93 586 83 18
e-mail	Montserrat.clua@uab.cat
Horari de tutories	

(Afegeix tants camps com sigui necessari)

(*) camps optatius

3.- Prerequisits

(prerequisits oficials i/o coneixements necessaris per a seguir correctament l'assignatura)

Aquesta assignatura no té prerequisits.

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

Assignatura de 3er de grau que continua el procés de formació bàsica pels estudis d'antropologia.

L'objectiu general del curs és proporcionar a l'alumnat un coneixement panoràmic dels autors, obres i temes més rellevants en l'estudi etnològic de l'àrea de l'Estat Espanyol com a escenari i objecte etnogràfic. Així mateix es pretén desenvolupar una mirada crítica cap a les diferents maneres com s'ha fet antropologia a Espanya i sobre Espanya, les seves relacions i la seva problemàtica.

L'assignatura està pensada per proporcionar competències bàsiques necessàries per la formació dels estudiants com a futurs professionals de l'antropologia, especialment per a la seva aplicació en l'àmbit laboral espanyol.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència	A2. Identificar la variabilitat transcultural dels sistemes econòmics, de parentiu, polítics, simbòlics i cognitius, educatius i de gènere i la teoria antropològica al respecte.
Resultats d'aprenentatge	A2.11. Identificar la variabilitat sociocultural en contextos etnogràfics específics.
Competència	A4. Aprehendre la diversitat cultural a través de l'etnografia i avaluar críticament els materials etnogràfics com a coneixement de contextos locals i com a proposta de models teòrics.
Resultats d'aprenentatge	A4.5 Aprehendre la diversitat cultural a través de l'etnografia i avaluar críticament els materials etnogràfics com a coneixement de contextos locals.
Competència	A5. Aplicar el coneixement de la variabilitat cultural i de la seva gènesi per evitar projeccions etnocèntriques.
Resultats d'aprenentatge	A5.13 Identificar, en contextos específics, els factors que produeixen les característiques culturals.
Competència	C1. Aplicar els conceptes bàsics de l'Antropologia Social i Cultural a la comprensió de les relacions diferents societats i cultures.
Resultats d'aprenentatge	C15. Aplicar els conceptes antropològics a la comprensió de relacions interculturals en contextos etnogràfics regionals.
Competència	C2. Utilitzar el corpus etnogràfic i teòric de la disciplina amb capacitat d'anàlisi crítica i de síntesi.
Resultats d'aprenentatge	C2.6 Analitzar les complementarietats i incongruències de distints informes etnogràfics de la mateixa zona.

Competència	D1. Analitzar críticament les dades procedents de les investigacions i informes antropològics.
Resultats d'aprenentatge	D1.4 Analitzar críticament els biaixos deguts a la nacionalitat de l'etnògraf i les relacions entre el seu país d'origen i la zona estudiada.
Competència	T1. Buscar, seleccionar i gestionar informació de forma autònoma tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda en la xarxa.
Resultats d'aprenentatge	T1.1 Saber utilitzar de forma experta les possibilitats d'Internet.
Competència	T3. Dominar en el grau necessari els idiomes rellevants en la pràctica professional.
Resultats d'aprenentatge	T3.1 Dominar en grau elemental els idiomes rellevants per a la lectura dels textos disciplinaris.
Competència	T5. Debatre a partir del coneixement especialitzat adquirit en un context interdisciplinar.
Resultats d'aprenentatge	T5 Debatre a partir del coneixement adquirit.

6.- Continguts de l'assignatura

Bloc 1. Introducció

- 1.1. Antropologia dels Pobles d'Espanya: el debat al voltant de l'objecte d'estudi
- 1.2. Espanya vista per nosaltres/els altres: ¿antropologia *at home*?
- 1.3. Breu història de l'antropologia espanyola
- 1.4. L'antropologia espanyola avui: nous temes, nous reptes professionals

Bloc 2. Temes fonamentals de l'Antropologia dels Pobles d'Espanya

- 2.1. Del folklore a l'estudi del patrimoni immaterial
- 2.2. Creences, religió i rituals
- 2.3. Matrimoni, família i formes de parentiu
- 2.4. Ecologia, tecnologia i formes de producció
- 2.5. Política, identitat(s) i etnicitat
- 2.6. Minories, marginació i racisme

7.- Metodologia docent i activitats formatives

(metodologia docent)

- **Classes teòriques i pràctiques dirigides pel professorat:** classes magistrals amb suport TIC, visionat i discussió de documentals etnogràfics, discussió de textos i debat en grup dins i fora de l'aula.
- **Cerca de documentació, lectura de textos i redacció de treballs:** definició de paraules clau; estratègies de recerca i bases de dades bibliogràfiques; lectura comprensiva de textos; elaboració de pòsters, recensions, assajos crítics individuals i en grup i altres treballs escrits a partir d'una guia per a la seva realització.
- **Estudi:** realització d'esquemes, mapes conceptuals i resums dels materials treballats a classe i a través de les lectures i treball de recerca autònom.
- **Avaluació:** realització de proves escrites.

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
-------------------	-----------	-------	------------------------

Dirigides

Classes teòriques i pràctiques	43h	A2.11, A4.5, C15, D1.14, T5
Prova escrita	2h	A2.1, C15,
Sortides	3h	A5.13,

Supervisades

Tutories treball individual	3h	A2.11, A4.5, D1.14, T5
Tutories treball en grup	3h	A2.11, A4.5, D1.14, T5

Autònomes

Lectures i activitats campus virtual	36	A2.11, A4.5, A5.13, C15, C2.6, D1.14, T1.1, T3.1, T5
Treball individual	20	A2.11, A4.5, A5.13, C15, C2.6, D1.14, T1.1, T3.1,
Treball en grup	20	A2.11, A4.5, A5.13, C15, C2.6, D1.14, T1.1, T3.1
Estudi	20	A2.11, A4.5,

8.- Avaluació

(Indicar el tipus d'evidències d'aprenentatge que l'estudiant haurà de lliurar, el seu pes en la qualificació final, els criteris d'avaluació, la definició de "no presentat", el procediment de revisió de les proves, el tractament d'eventuals casos particulars, etc.)

La nota final de curs serà la suma de l'avaluació contínua realitzada a través de diferents tipus d'exercicis:

- **Entrega de treballs individuals i/o de grup (60%)**
- **Participació en discussions de grup i activitats dins i fora de l'aula (20%)**
- **Proves escrites (20%)**

Definició de No Presentat: es considerarà que l'estudiant no es presenta a avaluació i per tant, no continua amb l'assignatura, si no presenta el treball individual que el professorat marqui com a exercici de compromís amb l'assignatura. El treball i la data de lliurament estaran indicats en el programa i els comunicarà el professorat a classe en explicar el programa a principi de curs.

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
Entrega de treballs individuals i/o de grup (60%)	22h	A2.11, A4.5, A5.13, C15, C2.6, D1.14, T1.1, T3.1, T5
Participació en discussions de grup i activitats dins i fora de l'aula (20%)	20h	A2.11, A4.5, A5.13, C15, D1.14, T5
Proves escrites (20%)	2h	A2.1, C15,

9- Bibliografia i enllaços web

Aguilar, Encarnación, Carles Feixa y Ana Melis (1996) "Tradiciones y escenarios actuales de la Antropología en España", *Sociedad Española de Antropología*. Zaragoza.

Aguirre Baztán, A. (1986) *La Antropología Cultural en España*, Barcelona: P.P.U.

Bestard, J. (ed) (1994) *Después de Malinowski*. Actas del Congreso de Tenerife.

Cátedra, M. (1995) *Los españoles vistos por los antropólogos*. Gijón: Júcar.

- Calvo, L. (1997) *Historia de la Antropología en Cataluña*. Madrid: CSIC.
- Calvo Buezas, Tomás (2000) "Racismo en España", en Kottak. C. Ph. (2000) *Una exploración de la diversidad humana con temas de la cultura hispana*. 6ª edición. McGrall Hill.
- Caro Baroja, J. (2003) *Los Pueblos de España*. Volumen I y II. Madrid: Alianza
- Escandel, N. y Terradas, I. (Comp.) (1984) *Història i antropologia en la memòria d'Àngel Palerm*. Montserrat: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
- Lacomba, Juan Antonio (1992) "La mirada ajena: Andalucía vista por "otros", *Estudios Regionales*, 34. Pp. 163-177
- Lisón, Carmelo (1973) *Ensayos sobre Antropología Social*. Madrid: Ayuso.
- Lisón Tolosana, Carmelo (1977) *Invitación a la Antropología Cultural de España*. Adara. Galicia.
- Llobera, Joan Ramón (1990) *La identidad de la antropología*. Barcelona: Anagrama.
- Moncó Rebollo, Beatriz (2000) "Culturas de España", en Kottak. C. Ph. (2000) *Una exploración de la diversidad humana con temas de la cultura hispana*. 6ª edición. McGrall Hill.
- Narotzky, Susana (2001) *La antropología de los pueblos de España: historia, cultura y lugar*. Barcelona: Icària.
- Pitt Rivers, Julian (1977) "Los estereotipos y la realidad acerca de los españoles", en Cátedra, M. (ed.) (1991) *Los Españoles vistos por los antropólogos*. Serie *Antropología*. Júcar Universidad. Pp. 31-43.
- Pons et al. (1958) *Perspectivas de la Antropología Española*. Madrid: Akal.
- Prat, Joan et al. (1991) *Antropología de los Pueblos de España*. Taurus.
- Prat, Joan (1991) "El nacionalismo catalán a través de los demarcadores de identificación simbólica", *Revista de Antropología Social* 0, 23. Editorial Universidad Complutense. Madrid
- Pujadas, J. J. y D. Comas (1991) "Identidad Catalana y Símbolos Culturales", en Prat, J. et al. (eds) (1991) *Antropología de los Pueblos de España*. Taurus Ed.
- Ronzón, Elena (1991) *Antropología y antropologías. Ideas para una historia crítica de la antropología española*. Oviedo: Pentalfa Edidicones.

10.- Programació de l'assignatura

(la programació de la assignatura explicitarà les activitats formatives i els lliuraments, segons les taules següents. En aquest requadre el professor pot introduir un text explicatiu de la programació de l'assignatura o, si cal, fer referència a un document extern que haurà d'estar al campus virtual de l'assignatura)

ACTIVITATS D'APRESENTATGE

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRESENTATGE

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRESENTATGE